

Свесни значаја ефикасне сарадње у сливу реке Саве за економски, друштвени и културни развој региона,

У жељи да допринесемо изради и имплементацији пројеката од великог значаја за одрживи развој у сливу реке Саве,

Имајући у виду имплементацију *Стратегије Европске уније за Подунавље* (у даљем тексту: *Дунавска стратегија*),

Верујући да израда и имплементација приоритетних пројеката Међународне комисије за слив реке Саве може да допринесе остваривању циљева *Дунавске стратегије*,

У складу са чл.16 ст.1(д) *Оквирног споразума о сливу реке Саве* (у даљем тексту: *Оквирни споразум*), Међународна комисија за слив реке Саве (у даљем тексту: Савска комисија) је, на својој 33. седници, одржаној 9-10. октобра 2013. године, усвојила следећу

ПРЕПОРУКУ – 3/13

у вези са

ПРОЈЕКТИМА ОД ВЕЛИКОГ ЗНАЧАЈА ЗА ОДРЖИВИ РАЗВОЈ У СЛИВУ РЕКЕ САВЕ У КОНТЕКСТУ СТРАТЕГИЈЕ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ ЗА ПОДУНАВЉЕ

1. Савска комисија препоручује Странама *Оквирног споразума* – Босни и Херцеговини, Хрватској, Србији и Словенији (у даљем тексту: Стране), да подрже израду и имплементацију пројеката од великог значаја за одрживи развој у сливу реке Саве, које су Стране договориле на регионалном нивоу као приоритетне пројекте Савске комисије.
2. Савска комисија препоручује Странама да приоритетне пројекте Савске комисије уврсте у своје националне програме, како би се повећале могућности координираног деловања држава и Савске комисије према могућим изворима финансирања, а посебно фондовима Европске уније, имајући у виду предстојећи Вишегодишњи финансијски оквир Европске уније 2014-2020.
3. Ради стварања услова за имплементацију што већег броја регионалних пројеката кроз оквир *Дунавске стратегије*, Савска комисија препоручује Странама да приоритетне пројекте Савске комисије укључе у текуће активности националних координатора за *Дунавску стратегију*, као и представника држава у одговарајућим приоритетним областима *Дунавске стратегије*.

4. Преглед приоритетних пројеката Савске комисије и образложење ове Препоруке дати су у Анексу “Реализација регионалних пројеката у финансијском циклусу ЕУ 2014-2020 као основа одрживог развоја у сливу реке Саве”, који представља њен саставни део.

Реф. бр.: 1S-33-R-13-2/1-2

Загреб, 10. октобар 2013.

Миодраг Пјешчић
Председавајући Савске комисије

АНЕКС: Реализација регионалних пројеката у финансијском циклусу ЕУ 2014-2020 као основа одрживог развоја у сливу реке Саве - Образложење Препоруке 3/13 Савске комисије -

1. Увод

Међународна комисија за слив реке Саве (Савска комисија), основана да би координирала процес имплементације *Оквирног споразума о сливу реке Саве (Оквирни споразум)*, први је развојно оријентисани механизам прекограничне сарадње у савском региону и једини субрегионални механизам сарадње у сливу Дунава, у области вода. Савска комисија има најшири делокруг рада међу међународним речним организацијама у Европи, бавећи се истовремено питањима одрживости (заштита вода и водног екосистема, заштита од штетног деловања вода – поплава, суша, акцидената који изазивају загађење вода) и аспекта развоја (развојне активности повезане са коришћењем вода – пловидба, речни туризам, итд.).

Регионални пројекти од значаја за слив Саве, чија реализација треба да буде подстакнута овом Препоруком, резултат су вишегодишњих напора савских држава и Савске комисије на спровођењу *Оквирног споразума*. За њихову реализацију, међутим, у овом тренутку је потребно учинити додатни напор како би се ти пројекти заиста и спровели у пракси, посебно имајући у виду могућности које пружа имплементација *Дунавске стратегије* ЕУ и циљани период 2014-2020.

2. Допринос Савске комисије активностима на нивоу држава

У тексту *Савска комисија – допринос одрживим решењима за развој региона* из јануара 2013. године (Прилог 1), сажето су приказане користи од постојања и рада Савске комисије за државе Стране *Оквирног споразума*. Поред резултата које је Савска комисија постигла као координатор активности држава у областима непосредно повезаним са главним циљевима *Оквирног споразума* (пловидба, управљање водама, управљање хазардима) и другим областима (на пример, развој речног туризма), значајан допринос Комисије везан је и за припрему и реализацију регионалних пројеката за слив реке Саве, релевантних са становишта имплементације *Оквирног споразума*¹. Непосредан допринос Комисије огледа се у припреми пројектних предлога, осигуравању финансијских средстава из екстерних извора и (у неким случајевима) самој имплементацији пројеката². Од укупног буџета 30 до сада реализованих или започетих пројеката (Прилог 2), који износи 24 М€, 87% средстава (или 20.8 М€) обезбеђено је из екстерних извора, док преосталих 13% (3.2 М€) представљају средства држава Страна³.

3. Планирани регионални пројекти од значаја за државе слива Саве

Поред наведеног, досадашња сарадња кроз Савску комисију омогућила је и да државе утврде заједничке приоритете и визију, као и заједнички програм за одрживи развој региона, чију кључну компоненту представљају приоритетни регионални пројекти,

¹ Сви пројекти који су предмет разматрања Савске комисије, договорени су, консензусом, на нивоу четири државе и усаглашени са директивама и стратегијама ЕУ.

² Посредан допринос Савске комисије, везан за пројекте које финансирају и/или имплементирају саме државе, а који су проистекли из активности које координира Савска комисија, приказан је у Прилогу 1.

³ Већи део средстава које су уложиле државе Стране представља суфинансирање пројеката финансираних из фондова ЕУ.

приказани у Прилогу 3⁴.

Заједнички програм уклапа се у *Дунавску стратегију* не само тематски, већ и концепцијски, обзиром да је усмерен на коришћење већ постојећих механизма и ресурса (у складу са принципом „3 не“ *Дунавске стратегије*). С обзиром на то, стратешки циљ Савске комисије је да се овај програм пласира кроз имплементацију што већег броја приоритетних регионалних пројеката у следећем финансијском циклусу ЕУ (2014 – 2020), посебно кроз оквир *Дунавске стратегије*. Да би наведени циљ могао да се оствари, потребно је:

- У државама Странама додатно подићи степен препознавања досадашњег доприноса и коришћења постигнутих резултата и пројеката реализованих кроз Савску комисију, као и степен препознавања користи од имплементације будућих, планираних пројеката.
- Додатно ускладити договоре / планове на регионалном нивоу, постигнуте у оквиру Савске комисије, са националним приоритетима држава Страна.
- Обезбедити брзо и координирано деловање држава Страна (и Савске комисије) према могућим изворима финансирања, са посебним нагласком на фондове ЕУ.

У том смислу, Савска комисија је започела реализацију низа активности. Одржани су састанци са националним координаторима / контакт особама држава Страна за *Дунавску стратегију*. За предстојећи скуп „Љубљана форум 2013“ (17-18.10.2013.), предвиђена су два излагања представника Савске комисије о приоритетним регионалним пројектима, а као једна од сесија биће одржан састанак Савске комисије о пројектима и могућностима њихове реализације, пре свега у оквиру *Дунавске стратегије*. Континуирано се одвија комуникација са међународним финансијским институцијама и програмима (GEF, Светска банка, UNECE, UNESCO, институције Владе САД), а започете су активности на организацији конференције (почетком 2014.) на којој ће предлози пројеката бити изложени представницима међународних финансијских институција.

4. Циљ Препоруке

Овом Препоруком Савска комисија се обраћа владама држава Страна и њиховим ресорним министарствима, са циљем да допринесе ефикасном и усклађеном деловању држава и Савске комисије према потенцијалним изворима финансирања, како би се повећала могућност да се обезбеде средства за реализацију што већег броја регионалних пројеката договорених у оквиру Савске комисије. У том смислу, предлаже се да се ови пројекти уврсте у националне програме држава, а као добар оперативни модел даљег деловања према изворима финансирања и координације активности на унутрашњем државном нивоу, предлаже се да се пројекти укључе у делокруг националних координатора држава за *Дунавску стратегију*. На тај начин, Савска

⁴ „А листа“ обухвата пројекте из области директно обухваћених делокругом рада Савске комисије и њених стручних група, као и националних тела надлежних за имплементацију *Оквирног споразума*. Ова веза омогућава добру координацију активности Савске комисије и представника држава, као што је то био случај током израде и досадашње имплементације *Дунавске стратегије*, када је, заједничким напором представника држава и Савске комисије, постигнуто да 11 пројеката Савске комисије буде уврштено у имплементационе документе *Дунавске стратегије* (пројекти бр. 3 – 13). „Б листа“ обухвата пројекте из других области, које су државе препознале као корисне за имплементацију *Споразума* и исказале интерес да се ти пројекти реализују кроз механизме Савске комисије, иако ове области нису у потпуности обухваћене надлежним телима за имплементацију *Споразума*, ни стручним групама Савске комисије. Део пројеката са „Б листе“ предложиле су различите интересне групе из невладиног, академског и пословног сектора, које приступају Комисији са идејама регионалних пројеката, препознајући Комисију као најбоље место за њихову даљу припрему и имплементацију.

комисија би додатно могла да помогне државама у наступу према изворима финансирања, са посебним нагласком на фондове Европске уније.

Списак прилога

Прилог 1. *Савска комисија – допринос одрживим решењима за развој региона*

Прилог 2. Преглед реализованих и текућих пројеката у вези са имплементацијом
Оквирног споразума о сливу реке Саве

Прилог 3. Преглед планираних пројеката у вези са имплементацијом *Оквирног споразума о сливу реке Саве*

Прилог 1. „Савска комисија – допринос одрживим решењима за развој региона“ (документ од 29. јануара 2013.)

У току је осма година постојања Међународне комисије за слив реке Саве (Савска комисија) и њеног рада на координацији сарадње савских држава ради имплементације *Оквирног споразума о сливу реке Саве (Оквирни споразум)*.

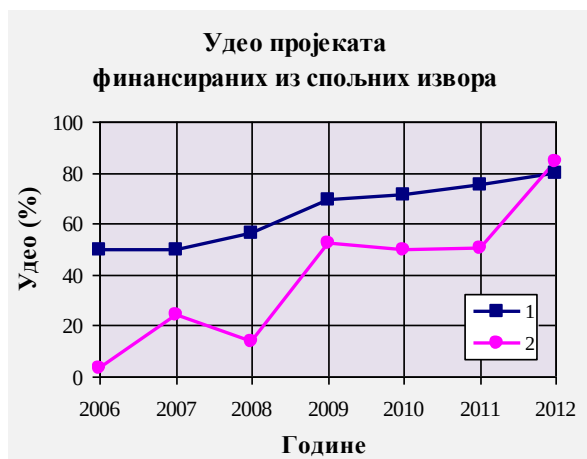
Оквирни споразум, први развојно оријентисани међународни споразум закључен у региону након мировног споразума из Дејтона и споразума о питањима сукцесије, обухвата и повезује све аспекте управљања водним ресурсима – различите видове коришћења вода, заштиту вода и водног екосистема и заштиту од штетног деловања вода (услед поплава, суша или акцидената који изазивају загађење вода). Иако првенствено усмерен на успостављање међународног режима пловидбе на Сави и њеним пловним притокама, одрживо управљање водама у сливу и одрживо управљање опасностима (поплаве, суше и акцидентна загађења вода), *Оквирни споразум*, захваљујући својој свеобухватности, представља добру основу за сарадњу држава и у другим областима везаним за воде (на пример, развој речног туризма), ради остваривања стратешког циља – стварања услова за одрживи развој региона у сливу Саве. Савска комисија је, стога, организација са најширим делокругом рада међу европским међународним речним или језерским комисијама.

Иако, због свеобухватности *Оквирног споразума*, процес имплементације *Споразума* захтева значајне људске ресурсе и добру међусекторску комуникацију и сарадњу у свакој држави појединачно, као и сталне заједничке напоре укључених држава, постојање и рад Савске комисије одликује низ позитивних страна, које, са становишта држава, пружају значајну додатну вредност:

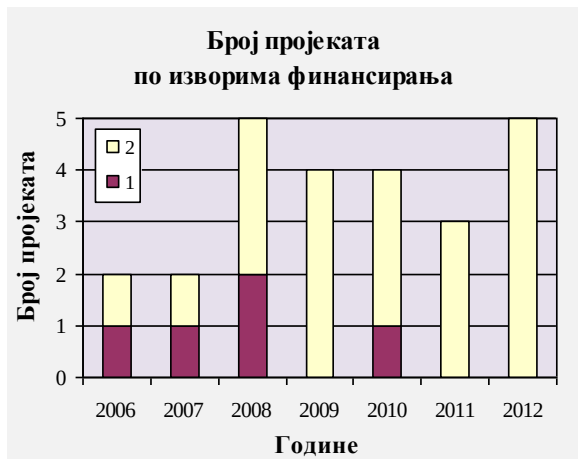
- стварање услова за интензивније контакте и бољу сарадњу држава, реализацију заједнички договорених регионалних пројеката, хармонизацију регулативе, методологија и поступака, као и бољу међусекторску сарадњу у свакој држави појединачно;
- свеобухватан приступ сарадњи, на нивоу слива, уз истовремено бављење питањима развоја и одрживости, као и уз тежњу да се у процес укључе сви друштвени сектори (владин, невладин, академски и пословни);
- тежњу за одрживим решењима, кроз обезбеђење учешћа јавности и укључења интересних група (односно, комбинацију приступа „одозго на доле“ и „одоздо на горе“);
- усклађеност са релевантним директивама (оквирна директива о водама, директива о поплавама) и стратегијама Европске уније (*Дунавска стратегија, Стратегија ЕУ 2020*);
- већи ниво детаљности и комплементарност резултата онима који се добијају на регионалном, дунавском нивоу;
- прагматичност и практичност, обзиром да се државама обезбеђују конкретни „производи“ (стратешки планови, интегрални системи, развојни програми, усклађена регулатива).

Успешност савског модела прекограничне сарадње постаје све више препозната у другим регионима (други делови југоисточне Европе, област Медитерана, Европска унија, источна Европа и област Кавказа, централна Азија), као пример добре праксе.

Иако управљање пројектима није њена основна улога, постојање и рад Савске комисије показали су се и као успешан начин за осигурање реализације широког спектра пројеката у подручју вода. У последњем, 10. издању билтена *Савски весник* дати су резултати анализе пројеката у вези са имплементацијом *Оквирног споразума*, у којима је Савска комисија дала свој допринос кроз директно осигурање финансијских средстава, припрему и/или реализацију пројеката или координацију активности из којих су, затим, проистекли пројекти. Анализом су обухваћени до сада реализовани и започети пројекти, као и пројекти за које су средства осигурана и налазе се пред почетком имплементације. Резултати анализе показују да је за имплементацију пројеката до сада осигурано укупно 12.55 мил. евра, од чега 16% (2.06 мил. евра) потиче из доприноса страна, а 84% (10.49 мил. евра), из других извора. Приметан је стални пораст удела финансирања из спољних извора, од почетка рада Комисије до данас. Од 25 пројеката обухваћених анализом, осам је ушло у категорију пројеката са буџетом између 50 и 500 хиљада евра, а 5 пројеката, са буџетом већим од 500 хиљада евра.

1 – Удео у укупном броју пројеката;
2 – Удео у укупном буџету пројеката.

1 – Контрибуције држава;
2 – Спољни извори.

До сада имплементирани пројекти су, за државе, обезбедили значајну корист кроз реализацију активности на изради конкретних производа, као што су, на пример:

- израда *Плана управљања сливом реке Саве* у складу са *Оквирном директивом ЕУ о водама*, укључујући и разматрање све важнијих питања, као што су анализа утицаја климатских промена на сливу (кроз израду *Плана прилагођавања климатским променама за слив Саве*), управљање речним наносом итд.,
- иницијалне активности на изради *Плана управљања ризиком од поплава за слив реке Саве* у складу са *Директивом ЕУ о поплавама*, укључујући развој хидролошког и хидрауличког модела за слив Саве, примењивих за разне потребе у вези са управљањем водним ресурсима на сливу Саве,
- низ активности везаних за обнову пловног пута реке Саве (израда студијске и пројектне документације, обнова система обележавања пловног пута, развој речних информационих сервиса),
- развој географског информационог система за слив Саве,
- унапређење размене метеоролошких и хидролошких података у сливу Саве,
- иницијалне активности везане за развој туризма у сливу Саве (наутички и еко-туризам);
- успостављање платформе интересних група у сливу реке Саве, чијим постојањем би се обезбедило активно учешће свих друштвених сектора (владин,

невладин, академски и пословни) у процесу имплементације *Оквирног споразума*.

Постоје и реална могућност и очекивања да се, у будућности, удео финансирања пројеката из спољних извора додатно увећа, с обзиром на то да је, у оквиру процеса имплементације *Дунавске стратегије* ЕУ, 11 приоритетних пројеката Савске комисије из области управљања водама, ГИС-а, хидрометеорологије и развоја туризма (сви са буџетом од преко 1 мил. евра) добило потврду о усклађености или писмо препоруке. У области пловидбе, након реализације текућих пројеката предстоји извођење радова на обнови пловног пута Саве, за које се, такође, очекује писмо препоруке *Дунавске стратегије*, а које ће, као и други планирани пројекти, претежно бити базирано на спољним изворима финансирања.

Допринос Савске комисије са становишта имплементације пројеката је двострук. Непосредни допринос огледа се кроз директно обезбеђивање финансијских средстава и/или имплементацију пројеката од стране Комисије. Посредни допринос огледа се у чињеници да интегрални приступ Комисије, као и координација активности и пројеката на прекограничном нивоу, доприносе да државе некада лакше дођу до средстава из спољних извора или да, када саме финансирају пројекат, имају мање трошкове него када би исти пројекат реализовале одвојено од других држава.

Упркос присутној кризи, може се очекивати да ће добри прекогранични пројекти и даље налазити пут до потенцијалних финансијера, а њиховом кандидовању као и каснијој реализацији, свакако ће доприносити квалитет постигнутих договора на регионалном нивоу, нарочито кроз већ препознате механизме Савске комисије, уз активно учешће надлежних институција савских држава и тежњу да што већи удео у реализацији пројеката припадне националним институцијама.

И поред постојећих изазова у имплементацији *Оквирног споразума*, рад Савске комисије државама доноси значајну корист и остварује стални напредак према постизању главног циља – одрживог развоја региона у сливу реке Саве.

Прилог 2. Преглед реализованих и текућих пројеката у вези са *Оквирним споразумом о сливу реке Саве*

Наслов пројекта		Трајање	Статус	Напомена о статусу / Период имплементације	Водећи партнер / консултант	Буџет (к€)	Извор финансирања
Управљање речним сливом							
Израда припремне документације за „Заједнички преглед Саве 2008“		3 мес.	Реализован	Јан. 2008. – апр. 2008.	Институт за биолош- ка истраживања „Синиша Станковић“, Београд, РС	4.7	Савска комисија
Хидролошки извештај за слив Саве (Хидролошки део Извештаја о сливу реке Саве)		8 мес.	Реализован	Сеп. 2008. – мај 2009.	Др Стеван Прохаска, Београд, РС	8.9	Савска комисија
Хидроморфолошки извештај за Извештај о сливу реке Саве		7 мес.	Реализован	Нов. 2008. – мај 2009.	Институт за развој водних ресурса „Ј. Черни“, Београд, РС	11.6	UNECE
Израда и имплементација Плана управљања водама за слив реке Саве	'Тендер' линија	2 год.	Реализован	Нов. 2009. – нов. 2011.	VVMZ, Институт за животну средину, Инст. за вод. ресурсе, Словачка	~ 900.0	ЕС
	'Грант' линија	33 мес.	Реализован	Нов. 2009. – авг. 2012.	Савска комисија	169.0	ЕС
						23.0	Савска комисија
Јачање укључења интересних група у управљање сливом Саве – Успостављање Савског партнерства за воде		9 мес.	У току	Започет у нов. 2010. Кашњење у реализацији. Завршетак се очекује у 2013.	GWP-Med	46.5	UNESCO, ЕС, GWP-Med
Израда практичног водича за одрживо управљање наносом користећи слив Саве као пример		~ 2.5 год.	У току	Започет у апр. 2012. Завршена Фаза 1 (од 5). Фаза 2 у току.	UNESCO, Савска комисија	225.0	UNESCO (ISI, IHP, Venice Office), Sed- Net, Deltares, VMM, BRGM, HAW
Управљање поплавама							
Мапирање поплава на реци Сави – прва фаза		18 мес.	Реализован	Сеп. 2009. – апр. 2011.	USACE, Савска комисија	~ 80.0 (~ 100 к\$)	USACE

Наслов пројекта	Трајање	Статус	Напомена о статусу / Период имплементације	Водећи партнер / консултант	Буџет (к€)	Извор финансирања
Повезивање планирања управљања ризиком од поплава и оцена климатских промена у сливу Саве	2 год.	У току	Започет у авг. 2010. Имплементација у завршној фази (одобрено продужење до краја 2013.).	Грађ. фак., Сплит, ХР; Грађ. фак., Љубљана, СИ	~ 136.0 (170 к\$)	UNECE
Обнова и развој пловидбе						
Претходна студија оправданости обнове и развоја пловног пута на Сави	4 мес.	Реализован	Дец. 2006. – март 2007.	Witteveen+Bos, Холандија	159.2	ХР, Савска комисија
Економска студија и студија институционалног, политичког и правног оквира за водни транспорт на реци Сави	5 мес.	Реализован	Март 2007. – јул 2007.	Booz Alen Hamilton, САД	~ 240.0 (300 к\$)	USAID
Студија оправданости и пројектна документација за обнову и развој пловидбе и транспорта на пловном путу реке Саве	8 мес.	Реализован	Дец. 2007. – авг. 2008.	Pacific Consultants International, Јапан	597.8	Државе Стране
Главни пројекат система обележавања пловног пута Саве на сектору за чије је обележавање надлежна БА	8 мес.	Реализован	Апр. 2008. – дец. 2008.	Агенција за водне путеве, ХР	24.9	БА
Обнова система обележавања пловног пута на реци Сави	~ 2 год.	Реализован	2008. – 2009.	Министарство комуникација и транспорта, БА	525.0	БА
				Пловпут, РС	350.0	РС
Претходна студија оправданости за Нову међународну луку Шабац	~ 1 год.	Реализован	2010.	Tina Vienna, Аустрија; Ехтинг, РС	64.0	USAID
Главни пројекат и инсталација протописа РИС-а на реци Сави	6 мес.	Реализован	Сеп. 2010. – јун 2011.	ЦРУП, ХР	399.0	БА, ХР, РС
Интернет апликација за израду Плана обележавања реке Саве и њених пловних притока и за редовно ажурирање система обележавања	3 мес.	Реализован	Феб. 2011. – мај 2011.	Димедиа, ХР	5.5	Савска комисија

Наслов пројекта	Трајање	Статус	Напомена о статусу / Период имплементације	Водећи партнер / консултант	Буџет (к€)	Извор финансирања
Имплементација РИС-а на реци Сави	3 год.	У току	У РС пројекат реализован.	Пловпут, РС	~ 1,100.0	ЕС
			У ХР обезбеђена средства ЕУ, тендерска процедура у току.		1,360.0	ЕС (IPA ХР)
					240.0	ХР
					У БА се ради на обезбеђењу финансијских средстава.	
Студија оцене утицаја на животну средину и Главни пројекат пловног пута на Сави (деоница Брчко – Сисак)	~ 2 год.	У току	Завршен преглед претходно израђене документације. Израда главног пројекта у току.	Parsons Brinckerhoff Ltd., САД (Преглед); Witteveen+Bos, Холандија (Главни пројекат)	2,125.0	ЕС (IPA ХР)
					375.0	ХР
Деминирање и пројектна докумен- тација (студија оцене утицаја и главни пројекат) за пловни пут на Сави (деоница Београд – Брчко)	~ 2 год.	У току	Израда Студије оцене утицаја у току. Започета израда Главног пројекта.	АЕКОВ, Шпанија (Студија); Конзорцијум Водно- привредни биро и ИГХ д.д., ХР (Главни пројекат)	5,270.0	ЕС (IPA БА)
Обнова луке Брчко		У току	Започет 2012. Завршена припремна фаза.		5,800.0	Светска банка
Мастер план за нову луку Сисак	14 мес.	У току	Започет 2013. Извршене прелиминарне анализе и испитивања.	IC Consulenten, Аустрија	1,275.0	ЕС (IPA ХР)
					225.0	ХР
Пројектна документација за терми- нал за опасне терете – лука Сл. Брод	10 мес.	У току	Започет 2013. Завршена припремна фаза.		1,487.5	ЕС (IPA ХР)
					262.5	ХР
Управљање информацијама						
Израда нацрта предлога Стратегије имплементације Сава ГИС-а	6 мес.	Реализован	Дец. 2006. – јун 2007.	Вишња Омербеговић, ХР	5.0	Савска комисија
Израда имплементационих докумената Сава ГИС-а	6 мес.	Реализован	Јул 2009. – март 2010.	GISDATA, ХР	44.3	Савска комисија

Наслов пројекта	Трајање	Статус	Напомена о статусу / Период имплементације	Водећи партнер / консултант	Буџет (к€)	Извор финансирања
Успостављање и комплетирање Сава ГИС-а – прва фаза имплементације	~ 2 год.	У току	Први део: мај 2010. – авг. 2012. (у оквиру гранта ЕС за израду Плана управљања водама за слив Саве). Незванично потврђено финансирање завршетка реализације кроз нови уговор.	Избор консултанта предстоји.	150.0	ЕС
					22.0	Савска комисија
Хидролошка и метеоролошка питања						
Интернет апликација за размену хидрометеоролошких информација у сливу Саве	2 мес.	Реализован	Апр. 2011. – јун 2011.	Димедиа, ХР	1.4	Савска комисија
Израда Детаљног програма за припрему хидролошке студије за слив Саве	12 мес.	Реализован	Мај 2012. – јун 2013.	Грађев. факултет, Љубљана, СИ	5.0	Савска комисија
Питања климатских промена						
План прилагођавања климатским променама за слив реке Саве	~ 2 год.	У току	Започет у јуну 2009. Завршетак се очекује у 2013.	Светска банка	~ 240.0 (~ 300 к\$)	Светска банка
Развој речног туризма						
Наутичко-туристички водич за Саву	6 мес.	Реализован	Сеп. 2010. – март 2011. (Водич издат на хрв. и срп. језику)	Васић Борислав к.д., РС	15.6	Регионалне привредне коморе (БА, ХР, РС), СИ
Промоција развоја еко-туризма у сливу Саве	15 мес.	Реализован	Апр. 2012. – јун 2013.	Амбасада САД у Загребу, РЕЦ ХР, Савска комисија	~ 25.0	Амбасада САД у Загребу

Скраћенице

БА Босна и Херцеговина
BRGM Институт за рударска и геолошка истраживања, Француска

ЕС Европска комисија
GWP-Med Глобално партнерство за воде – регионално партнерство за
Медитеран

HAW	Висока школа за примењене науке, Унив. примењених наука, Хамбург
ХР	Република Хрватска
ИНР	Међународни хидролошки програм
ИСИ	Међународна иницијатива за нанос
РЕЦ	Регионални центар за животну средину
РИС	Речни информациони сервис
РС	Република Србија
SedNet	Европска мрежа за нанос

СИ	Република Словенија
UNECE	Економска комисија Уједињених нација за Европу
UNESCO	Образовна, научна и културна организација Уједињених нација
USACE	Инжењерски корпус Војске САД
USAID	Агенција САД за међународни развој
VMM	Фламманска агенција за животну средину, Белгија
VVMZ	Међународна консултантска фирма, Словачка

Прилог 3. Преглед планираних пројеката у вези са *Оквирним споразумом о сливу реке Саве*

Пројекти непосредно повезани са реализацијом главних циљева *Оквирног споразума* („А листа“)

Број	Наслов пројекта	Трајање	Расположива документација / Статус	Буџет (к€)	Могући извор финансирања	Планирани почетак имплементације
Обнова и развој пловидбе						
1	Извођење радова на обнови и развоју пловног пута реке Саве	5-6 год.	Израда главних пројеката у току.	~ 85,000	IPA, Светска банка, EBRD	2015. (по завршетку израде пројеката).
2	Успостављање система за прикупљање, третман и одлагање опасног и бродског отпада на Сави	~ 5 год.	Пројектна идеја.	~ 4,000	IPA, IPF	По завршетку CO-WANDA пројекта.
Управљање речним сливом						
3	Истраживање биоразноликости и еколошког стања наноса, вода и биоте у сливу Саве	2 год.	Пројектни предлог добио писмо препоруке у оквиру Приоритетне области 4 <i>Дунавске стратегије</i> .	1,490	Фондови ЕУ (нпр. SEE програм), GEF	Спреман за имплементацију чим се обезбеде средства.
4	Подршка успостављању одрживог управљања наносом у сливу Саве	~ 2.5 год.	Пројектна идеја добила писмо препоруке у оквиру Приоритетне области 4 <i>Дунавске стратегије</i> .	~ 1,500	Фондови ЕУ (нпр. SEE програм), GEF	
5	Заштита и одрживо коришћење водних ресурса из алувијалних аквифера слива Саве	~ 2 год.	Пројектна идеја добила писмо препоруке у оквиру Приоритетне области 4 <i>Дунавске стратегије</i> .	~ 1,500	Фондови ЕУ (нпр. SEE програм), GEF	
6	Имплементација Плана управљања водама за слив Саве	~ 2 год.	Пројектна идеја укључена као 'milestone' бр.6 у Мапу пута Акције 2 („Јачање сарадње на нивоу подсливова“) у оквиру Приоритетне области 4 <i>Дунавске стратегије</i> .	/	Фондови ЕУ (нпр. SEE програм), GEF	2015. год. (након што државе усвоје План управљања)
7	Анализа слива реке Саве (у оквиру другог циклуса планирања)	~ 2 год.	Пројектна идеја укључена као 'milestone' бр.7 у Мапу пута Акције 2 у оквиру Приоритетне области 4 <i>Дунавске стратегије</i> .	/	Фондови ЕУ, евент. Светска банка	Крај 2013.

Број	Наслов пројекта	Трајање	Расположива документација / Статус	Буџет (к€)	Могући извор финансирања	Планирани почетак имплементације
8	Израда Плана управљања водама за слив Саве (у оквиру другог циклуса планирања)	~ 4 год.	Пројектна идеја укључена као 'milestone' бр.8 у Мапу пута Акције 2 у оквиру Приоритетне области 4 <i>Дунавске стратегије</i> .	/	Фондови ЕУ, GEF, ев. Светска банка	2014.
Управљање поплавама						
9	Израда Плана управљања ризиком од поплава за слив Саве	4 год.	Очекује се довршетак Програма за израду Плана управљања до краја 2013. Пројектни предлог добио писмо препоруке у оквиру Приоритетне области 5 <i>Дунавске стратегије</i> .	До 3,000	Фондови ЕУ (нпр. SEE програм), GEF, WBIF	Спреман за имплементацију чим се обезбеде средства.
10	Одржива и оперативна прогноза поплава у реалном времену уз одрживо управљање ресурсима Саве	3 год.	Пројектни предлог добио писмо препоруке у оквиру Приоритетне области 5 <i>Дунавске стратегије</i> .	2,900	Фондови ЕУ (нпр. SEE програм), GEF	Спреман за имплементацију чим се обезбеде средства.
Спречавање и контрола акцидената						
11	Израда Плана заштите и спасавања у случају загађења вода у сливу Саве	2.5 год.	Пројектни предлог добио писмо препоруке у оквиру Приоритетне области 5 <i>Дунавске стратегије</i> .	1,400	Фондови ЕУ (нпр. SEE програм), GEF	Спреман за имплементацију чим се обезбеде средства.
Управљање информацијама						
12	Успостављање и комплетирање Сава ГИС-а – друга и трећа фаза имплементације	~ 3 год. (2. фаза)	Пројектна идеја укључена као 'milestone' бр.5 у Мапу пута Акције 3 („Подршка системима за прикупљање података, раније развијеним од стране ICPDR-а“) у оквиру Приоритетне области 4 <i>Дунавске стратегије</i> .	/	Фондови ЕУ, GEF, ев. Светска банка	
Хидролошка и метеоролошка питања						
13	Хидролошка студија за слив реке Саве	2.5 год.	Израђен детаљни програм (пројектни задатак). Пројектни предлог добио писмо препоруке у оквиру Приоритетне области 4 <i>Дунавске стратегије</i> .	~ 1,250	Фондови ЕУ (нпр. SEE програм), GEF	Спреман за имплементацију чим се обезбеде средства.

Други регионални пројекти, корисни са становишта имплементације *Оквирног споразума* („Б листа“)

Број	Наслов пројекта	Трајање	Расположива документација / Статус	Буџет (к€)	Могући извор финансирања	Планирани почетак имплементације
Развој речног туризма						
1	Израда Мастер плана развоја наутичког туризма у сливу Саве	~ 1 год.	Пројектни предлог.	500 -1,000	Фондови ЕУ (нпр. SEE програм)	
2	Постављање пристана за туристичка пловила дуж реке Саве	~ 1 год.	Пројектни предлог.	~ 500	Фондови ЕУ (нпр. SEE програм)	Спреман за имплементацију чим се обезбеде средства.
3	Израда Мастер плана развоја еко-туризма у сливу реке Саве	~ 1 год.	„Прекограничне смернице развоја еко-туризма у сливу Саве“.	~ 500	Фондови ЕУ (нпр. SEE програм)	
4	Успостављање ‘еко-значке’ за слив реке Саве	6 мес.	„Прекограничне смернице развоја еко-туризма у сливу Саве“.	~ 100	Влада САД	
5	Развој бициклистичких стаза дуж реке Саве	/	Пројектни предлог за Фазу 1 (израда иницијалног концепта) спреман. Пројектни предлог (за цео пројекат) у изради.	~ 75 (Фаза 1)	Фондови ЕУ (нпр. SEE програм)	Спреман за имплементацију (Фаза 1) чим се обезбеде средства.
Развој сектора малих и средњих предузећа						
6	Унапређење инфраструктуре за производњу хране и узгој риба у сливу Саве	/	/	/	WBIF	
7	Унапређење инфраструктуре за третман отпадних вода и ђубрива у сливу Саве	/	/	/	WBIF	
8	Развој малих хидроелектрана у сливу реке Саве	/	/	/	WBIF	
9	Развој малих бродоградилшта и лука/марина у сливу реке Саве	/	/	/	WBIF	
Просторно уређење						
10	Урбанистички концепт развоја простора уз реку Саву од извора до ушћа	/	Пројектна идеја.	/	Фондови ЕУ (нпр. SEE програм)	

Скраћенице

EBRD	Европска банка за обнову и развој
EY	Европска унија
GEF	Глобални фонд за животну средину
ГИС	Географски информациони систем

IPA	Инструмент претприступне помоћи
IPF	Фонд за инфраструктурне пројекте
SEE	Југоисточна Европа
WBIF	Инвестициони оквир за Западни Балкан